

Off-off-Antwerpen

De zelfstudie van Guy Cassiers

"Het vertrekpunt voor *Geruchten* was dat een groot aantal mensen vòòr andere mensen staan en zich volledig losgooien. Het ontstond op de academie tussen een aantal studenten uit de plastische richting. We zochten naar iets gemeenschappelijks en naar een manier om mekaar aan te vullen, via een toneelstuk. Het was iets waar uiteindelijk niemand wat mee te maken had. Zo hebben we ons met mekaar geconfronteerd en is er min of meer een zelfstudie ontstaan. Wat ik daar ontdekt heb, ben ik langzamerhand beginnen uitwerken in *Kaspar*."

"*Kaspar* was veel persoonlijker. We hebben eerst Handkes werk volledig en consequent gespeeld. Daartegenover hebben we zes verschillende Kaspars geplaatst, qua uiterlijk net dezelfde. We probeerden elk die figuur persoonlijk te vertalen, een persoonlijke actualisering met raakpunten en overeenkomsten met die figuur. Het gegeven was tijdloos: de onmacht van die figuur tegenover de taal."

"In *Tristan* is er naast de onmacht ook een heil zoeken in de taal, het creëren van een droomwereld, een eigen wereld rond één bepaald centrum in de ruimte. De mensen moesten zich in die droomwereld zelf een beeld maken van de situatie. Ik heb het publiek in een zeer onaantrekkelijke omgeving gezet maar ik hoop dat men via de taal zeer mooie beelden gezien heeft. Om het vervolgens weer af te breken. Het publiek speelde constant de rol van voyeur: wat gebeurt er in die andere ruimte? Men voelde zich niet echt lijfelijk aanwezig, er was geen reëel contact tussen scène en toeschouwer. Dat werd nog versterkt door het enge licht en de afstand. Om dan naar het einde toe ineens een duidelijk contact te realiseren: de toeschouwers zijn er mede de reden van dat mijn dromen nooit echt de werkelijkheid kunnen zijn. Uiteindelijk bezitten zij mij."

Tom Tom

"Belangrijk voor mij is daarbij wel steeds taal, niet alleen letterlijk, maar ook architecturale taal, de ruimtes waarin ik speel."

Bij Geruchten was dat nogal duidelijk: op een zomerse dag in een herfstachtige kiltre terechtkomen. Alleen al het immense verschil tussen buiten en binnen was zeer bepalend. Waar speelde Kaspar?

"Dat was in Club Moral, bij

Annemie Van Kerkhoven, eveneens zeer koud en kil. *Tristan* speelde in de kelder van Tom Tom, een tamelijk bekende dancing in Antwerpen, ook weer koud en kil, maar vooral meer tijdloos dan de vorige ruimtes."

"*De Ontmoeting* stond dan voor de confrontatie van mijn opgedane theaterervaringen met een situatie waarin ze niet thuishoorden. Dat was het boeiende. Het publiek kwam in de vorige produkties steeds op bezoek, in mijn ruimtes. Deze zijn steeds een bepaalde thuis geweest in vergelijking met de schouwburg als publieke ruimte waar de gemeenschappelijke gevoelens uitgewisseld worden. In *De Ontmoeting* werd het dus anders: ik was het nu die in een mij vreemde omgeving kwam te staan. De onmacht van een situatie, de chaos die altijd aanwezig is geweest in mijn werk, is daar nog extremer naar voor gekomen. En chaos wordt wel geaccepteerd op de plaatsen waar men die gewend is, maar in de schouwburg mag de geconcentreerde werkelijkheid van het publiek niet gepaard gaan met onzekerheid. Dat wil ik juist wél laten zien."

Geruchten, zomer '81

Geruchten is het aanpassingsverhaal van een 20-jarige jongen Mattias, die resoluut zijn eigen leven wil leiden. Getoond worden, vanuit het standpunt van Mattias, de recuperatiepogingen van zijn omgeving. Een omgeving die hem, op uitzondering van de oude man René, onder druk van de psychiaters ziek verklaart.

Het eenvoudige plotloze verhaal wordt als een opmerkelijk geheel gepresenteerd. De verhaallijn wordt opgeofferd aan een vanuit vele hoeken opgebouwde 'atmosfeer', zij het dat daarbij nogal wat geprogrammeerd effect bijzit (zoals in de belichting). De voorstelling onderscheidt zich in die dagen door de eerlijkheid die ze uitstraalt: het ongezuiverde en verkrampte spel, het uitdagende dansen in een broeierige homo-erotische sfeer, muziek als de Duitse melo van Peter Maffay en de Latin van Gato Barbieri, een overvloed van neon als de geëigende uitdrukkingvorm in de new-wave, T.V.R.

In de zomer van '81 spoedde het theatermilieu zich naar Antwerpen voor *Geruchten*. Voorstelling die later 'The Drama Review' haalde. Medewerkers aan deze produktie waren o.a. Ivo Van Hove (regie) en Guy Cassiers. Na het uiteenvallen van de groep maakte Guy Cassiers achtereenvolgens *Kaspar*, *Tristan* en *De Ontmoeting*. In een gesprek met Theo Van Rompuy schetst hij de evolutie.

Geruchten (AKT)
Foto K. Kuypers

